

BERGAMA'DA HUKUK KAZANDI!

Herşey 1989 yılında EUROGOLD adlı Avustralya kökenli çokuluslu şirketin (günümüze kadar Normandy şimdi de Newmont adını alacak olan) Bergama-Ovacık-Narlıca, Çamköy arasında altın bulunduğunu belirterek Maden İşleri Genel Müdürlüğünden ruhsat alması ile başlar. Yöre halkı bu haberle mutlu olmuştur. Ama bu mutluluk yöre halkının, çokuluslu şirketi ve siyanürü yakından tanınması ve öğrenmesi ile fazla uzun sürmeyecektir. Bununla birlikte 15 yıl sürecek bir yürüyüş eyleyeceklerdir. Öğrendikçe yürüyor, yürüdükçe öğreniyor ve bu ülkenin yurttaşlarına da öğretiyorlardı. Şirket de boş durmuyor; sermaye gücü ile ülkenin bakanlarından bürokratlarına, sendikalarından kamu kurumlarına hatta yöre halkına kadar lobilerini oluşturuyor, yargının vermiş olduğu "işletmede kamu yararı yoktur" kararına karşı TÜBİTAK gibi bilim kuruluşumuza ısmarlama rapor dahi yazdırabiliyordu.

Geçen yıllarla birlikte Bergama köylüsünün işletmenin çevresel riskler taşıdığı yönündeki tepkileri ve kendi yaşam alanlarına sahip çıkma bilinci, dünyaya örnek gösterilen bir çevre hareketini yaratıyordu. 15 yıla yakın süredir devam eden direniş sürecinde TTB, Barolar Birliğı, Sendikalar, TMMOB ve bağılı Odalar ile Bilim İnsanları, çalışmalarıyla yer aldı. Bu ortak mücadele ile konunun ulusal ve uluslararası kamuoyunda tüm ayrıntılarıyla yer alması sağlandı.

Bergama'da siyanürlü altına geçit vermeyen mahkeme kararlarını askıya alan Bakanlar Kurulu'nun "gizli kararı" aleyhine, Danıştay 6. Daire'de köylüler adına ve 8. Daire'de İzmir Barosu adına davalar açılmıştı.

Danıştay 1997 yılında, Bergama Ovacık Altın Madeni'nin işletilmesinde kamu yararı bulunmadığı ve projenin çevresel riskler taşıdığı yönünde karar vermişti. Kararın gereğı, Newmont Normandy Madencilik A.Ş.'nin faaliyetlerini sonlandırması gerekirdi. Ancak yargı kararına karşın şirketin faaliyetleri durmamış, aksine 57. Hükümet tarafından 29.03.2002 tarihinde alınan P.2002/4 sayılı Prensip Kararı ile tesisin faaliyetine devam etmesine olanak sağlanmıştır.

Bu noktada, şirket tesis inşaatına usulsüz bir şekilde devam etmiş, bir yıllık deneme üretimi adı altında başlayan üretim çalışmaları, uluslararası altın tekellerinin ve yerli ortaklarının hukuk dışı bir dizi işlem ve çabaları sonucu olarak bugün için kaçak üretim yapma iznine dönüştürülmüştür.

DANIŞTAY, Bergama Ovacık'ta Newmont Normandy Madencilik A.Ş. tarafından sürdürülen altın işletmeciliğine yönelik 57. Hükümetin çıkardığı gizli Prensip Kararını Resmi Gazete'de yayınlanmadığı ve Cumhurbaşkanı'nın onayına sunulmadığı gerekçesiyle iptal etmiş ve yürütmeyi durdurma kararı almıştır. Bu kararla, Newmont Normandy Madencilik A.Ş. 30 gün içinde faaliyetlerini durdurmalıdır.

İzmir 3. İdare Mahkemesi'nin, Bergama-Ovacık-Siyanür yöntemiyle altın işletmesine Sağlık Bakanlığı tarafından Gayri Sıhhi Müesseseler Yönetmeliğı'nin 12. maddesi gereğince verilmiş olan 1 yıllık deneme izni işlemi hakkında alınmış kararın 27.5.2004 tarih ve E.2003/1151 ve K:2004/750 sayılı kararı ile oybirliğı ile iptal edilmiştir.

Bundan sonra yapılması gereken yargı kararlarının uygulanmasıdır.